

Sygn. akt V CSK 612/17

POSTANOWIENIE

Dnia 8 maja 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Władysław Pawlak

w sprawie z powództwa Banku [...] S.A. w Warszawie
przeciwko M.W. i [...] Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo-Kredytowej w S.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 8 maja 2018 r.,
na skutek skarg kasacyjnych: powoda i pozwanej [...] Spółdzielczej Kasie
Oszczędnościowo-Kredytowej w S.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w K.
z dnia 20 czerwca 2017 r., sygn. akt I ACa [...] /17,

- 1. przyjmuje skargę kasacyjną powoda do rozpoznania;**
- 2. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej pozwanej do rozpoznania, pozostawiając rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego w tym zakresie w orzeczeniu rozstrzygającym o skardze kasacyjnej powoda.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną strony pozwanej [...] Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo - Kredytowej w S. od wyroku Sądu Apelacyjnego w K. z dnia 20 czerwca 2017 r., sygn. akt I ACa [...] /17 Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Zatem nie w każdej sprawie, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, jeszcze w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, że ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne z Konstytucją RP, ani z wiążącymi Polskę postanowieniami konwencji międzynarodowych (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001, III CZP 49/00, OSNC 2001, nr 4, poz. 53).

Podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7 - 8, poz. 147).

Strona pozwana zarzuciła naruszenie art. 416 k.c. w zw. z art. 415 k.c., art. 361 § 1 k.c., art. 429 k.c. oraz art. 430 k.c. przez przyjęcie, że zostały zrealizowane przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej; art. 481 § 1 k.c. oraz art. 2 pkt 2 i art. 56 oraz art. 57 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o zmianie

ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw przez zasądzenie od niej na rzecz sytny powodowej kwoty 158 234 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 30 lipca 2010 r. do dnia zapłaty, mimo że instytucja ustawowych odsetek za opóźnienie została wprowadzona do polskiego porządku prawnego z dniem 1 stycznia 2016 r., zaś do odsetek należnych za okres kończący się przed tym dniem należało stosować dotychczasowe przepisy.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej strona pozwana oparła na przesłance określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Przesłanka ta nie została jednak spełniona.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo, iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, nie publ., z dnia 26 czerwca 2015 r., III CSK 77/15, nie publ., z dnia 20 maja 2016 r., V CSK 692/15, nie publ.).

Potrzebę wykładni skarżąca łączy z przepisami art. 416 k.c. w zw. z art. 415 k.c., art. 361 § 1 k.c., art. 429 k.c. i art. 430 k.c. w kontekście pojmowania przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej, w tym w szczególności pojmowania szkody oraz adekwatnego związku przyczynowego, w sytuacji, gdy w świetle w zasadzie analogicznych stanów faktycznych nakreślonych przez stronę pozwaną w ramach poszczególnych powództw inicjujących liczne postępowania pomiędzy stronami, dochodzi do rozbieżności w orzecznictwie sądów powszechnych, tj. Sądu Okręgowego Katowice - Zachód w Katowicach, Sądu Okręgowego w Katowicach jak również Sądu Rejonowego dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi i Sądu Okręgowego w Łodzi.

Sąd Apelacyjny orzekając reformatoryjnie zaskarżonym wyrokiem zasądził od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 158 234 zł, wskazując, iż jest

to szkoda, na którą składają się kwoty wydatkowane na obsługę prawną dla podmiotów zewnętrznych w stosunku do SKOK w O., w celu wdrożenia przez stronę pozwaną na podstawie bezprawnej uchwały (z dnia 8 grudnia 2008 r. Zarządu strony pozwanej o zawieszeniu z dniem 1 grudnia 2008 r. SKOK w O. i o ustanowieniu zarządu komisarycznego w osobie pozwanego M.W.) planu ograniczenia autonomii SKOK w O. oraz w celu obrony tej uchwały, co do której stwierdzona została jej nieważność (gdyż działania nadzorcze strony pozwanej były nieadekwatne w stosunku do stwierdzonych w SKOK w O. nieprawidłowościach), a poza tym część z tej kwoty została wydatkowana na obsługę prawną podmiotów zewnętrznych po wydaniu przez Sąd Okręgowy w K. postanowienia zabezpieczającego przez wstrzymanie wykonania tej uchwały do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia w przedmiocie jej ważności. Ponadto, w ocenie Sądu drugiej instancji strona pozwana nie wykazała w związku ze świadczeniem jakich konkretnie usług prawnych przez podmioty zewnętrzne środki te zostały wydatkowane.

Tymczasem wskazywane przez skarżącą w uzasadnieniu podstawy przyjęcia skargi kasacyjnej rozbieżności sądów powszechnych w kwestii kreowanej przez powódkę szkody nie dotyczą tej jej postaci, która obejmuje wydatki poniesione na obsługę prawną na rzecz podmiotów zewnętrznych w celu obrony legalności przedmiotowej uchwały Zarządu strony pozwanej. Wskazywane przez pozwaną rozbieżności dotyczą szkody w postaci wydatków ponoszonych w czasie zarządu komisarycznego na wynagrodzenia dla zatrudnionych - nowych pracowników w SKOK w O., na zapłatę za media, na jej zobowiązania publicznoprawne, związane z działalnością SKOK w O. w zakresie określonym w powołanej uchwale z 8 grudnia 2008 r., a także regulowania należności za najem lokali, w których była prowadzona działalność, za remonty, czy usługi reklamowe.

Należy też zwrócić uwagę, iż przed 1 stycznia 2016 r., zgodnie z art. 481 § 1 k.c. w razie opóźnienia dłużnika w spełnieniu świadczenia pieniężnego, wierzyciel miał prawo żądania odsetek w wysokości ustawowej, jeśli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona (§ 2 art. 481 k.c.). Po 1 stycznia 2016 r. zmianie uległ sposób określania wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, a o kosztach postępowania kasacyjnego orzeknie Sąd Najwyższy zgodnie z art. 398²¹ k.p.c., art. 391 § 1 k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c. w ramach rozpoznania skargi kasacyjnej strony powodowej.

aj

ał